

Sektor 3 plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling 2024/25

Innehåll

Innehåll.....	1
Sektor 3 plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling 2024/25	2
Del 1 Allmän del	3
Lagstiftning.....	3
Värdegrund.....	3
Centrala begrepp	3
Ansvarsfördelning	6
Del 2 sektor 3 arbete och rutiner	7
Övergripande mål.....	7
Delaktighet vid upprättande av och information om planen.....	7
Ansvar	7
Arbetet med åtgärder för att undersöka om det finns risker för kränkande behandling och diskriminering	9
Arbetet med analys av orsaker till upptäckta risker och hinder.....	10
Arbetet med att främja, förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering....	11
Utredning, dokumentation och åtgärder vid trakasserier och kränkande behandling mellan elever.....	12
Utredning, dokumentation och åtgärder av trakasserier och kränkande behandling av personal mot elev	13
Utvärdering av föregående års arbete på sektorn.....	14
Förebyggande och främjande arbete under läsåret 24/25	16

Sektor 3 plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling 2024/25

Denna rutin och riktlinje syftar till att systematiskt och målinriktat främja allas lika rättigheter och möjligheter, samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Varje sektor ska ta fram en plan där det systematiska arbetet med att främja allas lika rättigheter och möjligheter, samt förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling dokumenteras, följs upp och utvärderas. Planen ska anpassas till läget som råder vid aktuell sektor. Ansvarig för planen är rektor.

I dokumentet finns rutiner som anger personalens ansvarsfördelning från information om att en elev känt sig utsatt, hur rapporteringsskyldigheten utförs, rutin för utredning, hantering av elev som anser sig utsatt och den elev eller personal som påstås ha utsatt eleven för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, dokumentation under ärendets gång samt uppföljning i ärendet.

Del 1 är en allmän del som innehåller lagstiftning, värdegrund, definitioner av centrala begrepp samt förvaltningens övergripande ansvarsfördelning.

Del 2 innehåller sektor 3 aktiva arbete med likabehandling inklusive rutin vid misstanke om diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Del 1 Allmän del

Lagstiftning

Alla skolor i Sverige är enligt 6 kap 6 § skollagen (2010:800) skyldiga att bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Vidare ska huvudmannen enligt 6 kap 8 § skollagen se till att det årligen upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Enligt 3 kap 16 § diskrimineringslagen (2008:567) är alla utbildningsanordnare skyldiga att dokumentera arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga och främja arbetet att motverka diskriminering.

Kultur- och utbildningsförvaltningens utbildningsverksamhet har valt att sammanföra dokumentation av detta arbete i en och samma plan för varje skolenhet.

Värdegrund

Enligt 1 kap 5§ skollagen ska utbildningen utformas i överensstämmelse med de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna, människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. I läroplanerna för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen förtydligas skolans värdegrund, se SKOLFS 2011:144, SKOLFS 2013:148 och SKOLFS 201:101.

Centrala begrepp

Diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och repressalier är centrala begrepp i diskrimineringslagen och i skollagen.

Förbud mot diskriminering tillhör de grundläggande mänskliga rättigheterna. Alla elever ska ha samma rättigheter att vistas i skolan utan att utsättas för diskriminering eller kränkande behandling.

Enligt diskrimineringslagen och skollagen ska varje skolenhet arbeta aktivt för att förebygga och förhindra att elever utsätts för diskriminering och kränkande behandling. Skolan får inte heller utsätta elever för repressalier i samband med anmälan eller utredning av trakasserier eller kränkningsärenden. Detta finns angivet i 2 kap. 18§ diskrimineringslagen samt i 6 kap. 11§ skollagen.

Kränkande behandling

Skollagens definition av kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker en elevs värdighet. Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några bryter mot principen om alla människors lika värde. Kränkningar kan utföras av såväl elever som personal. Kränkningar kan utföras av, eller riktas mot, en eller flera personer. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska (t.ex. knuffar och slag)
- Verbala (t.ex. ovänligt bemötande, hånfulla skratt, gliringar, nedlåtande attityd, hot eller bli kallad för olika saker)
- Icke verbala (t.ex. suckar, blickar, miner)
- Psykosociala (t.ex. osynliggörande, utfrysning, sprida rykten)
- Text och bild (t.ex. klotter, brev, e-post, sms, mms, sociala medier)
- Skada eller förstöra personliga tillhörigheter

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för när en individ eller grupp av individer missgynnas och missgynnandet har koppling till någon av de i diskrimineringslagen angivna diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

Skolor är skyldiga att bedriva ett förebyggande och främjande arbete för att inom verksamheten motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Enligt diskrimineringslagen finns sex typer av diskriminering.

Direkt diskriminering

Någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Bristande tillgänglighet

En person med funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan

denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning. Begreppet tillgänglighet omfattar såväl undervisning som lokaler.

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Det är endast när en representant för huvudmannen utsätter en elev för trakasserier som det anses vara diskriminering enligt diskrimineringslagen. När en elev utsätter en annan elev för trakasserier är det inte diskriminering enligt diskrimineringslagen. Däremot träder skollagens regler i kraft. Huvudmannen har alltid ansvar för att utreda misstänkta trakasserier och vidta åtgärder för att få dem att upphöra.

Sexuella trakasserier

Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Det är endast när en representant för huvudmannen utsätter en elev för sexuella trakasserier som det anses vara diskriminering enligt diskrimineringslagen. När en elev utsätter en annan elev för sexuella trakasserier är det inte diskriminering enligt diskrimineringslagen. Däremot träder skollagens regler i kraft. Huvudmannen har alltid ansvar för att utreda misstänkta sexuella trakasserier och vidta åtgärder för att få dem att upphöra.

Instruktioner att diskriminera

Order eller instruktioner att diskriminera någon och som lämnas åt någon som står i lydnads eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen.

Repressalier

Den som påstås ha utsatt någon för diskriminering eller inte bedrivit ett arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering får inte utsätta en enskild person för repressalier på grund av att hen anmält eller påtalat handlandet, medverkat i en utredning enligt lagen eller avvisat eller fogat sig i trakasserier eller sexuella trakasserier från den som påstås ha diskriminerat.

Även i skollagen finns förbud mot att utsätta en elev för repressalier på grund av att eleven medverkat i en utredning om kränkande behandling eller påtalat att någon handlat i strid med reglerna i 6 kap skollagen.

Ansvarsfördelning

Enligt skollagen och diskrimineringslagen är det huvudmannen som har ansvar för att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Enligt Kultur- och utbildningsnämndens delegationsordning, § 2 KUN, är ansvaret för upprättandet av plan för likabehandling och utredning av kränkande behandling delegerat till rektor.

Rektor ska initiera, följa upp och utvärdera arbetet i enlighet med plan i samråd med programledare på respektive program. Rektor ansvarar för att plan följs och att elever, vårdnadshavare och personal är informerade om planen. Rektor ansvarar för att alla delar i

arbetet sker i samverkan med elever och personal.

All personal inom verksamhet Utbildning är skyldiga att anmäla till rektor alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som kommer till dess kännedom.

I varje sektors plan kan utförandet av vissa aktiva åtgärder fördelas på andra roller. Det kan handla om att mentor i sin mentorsgrupp genomför aktiviteter eller att lärare genomför enkäter under lektionstid för att skapa delaktighet.

Personalen är enligt 6 kap 10§ skollagen skyldig att anmäla till rektor om den får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten. Rektor ska i sin tur anmäla till huvudmannen som enligt skollagen är skyldig att se till att ärendet utreds skyndsamt. Detta gäller även om en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier enligt diskrimineringslagen. Huvudmannen har också ansvar för att hålla sig underrättad om anmälningarna om kränkande behandling och diskriminering och se till att de åtgärder som skäligen kan krävas vidtas.

Del 2 sektor 3 arbete och rutiner

Övergripande mål

- Alla elever på sektor 3, Samhällsvetenskapsprogrammet, Vård- och omsorgsprogrammet samt Barn- och fritidsprogrammet och de elever som deltar i dessa tre programs verksamhet, ska känna sig trygga, vara respekterade samt bli väl bemötta. Det är oacceptabelt att en elev utsätts för sexuella trakasserier, trakasserier som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna eller annan kränkande behandling.
- All personal ska aktivt medverka till att förebygga, motverka, utreda och åtgärda alla former av sexuella trakasserier, trakasserier som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna eller annan kränkande behandling.

Delaktighet vid upprättande av och information om planen

Elevernas delaktighet

Eleverna görs delaktiga genom samtal i klassen om vad diskriminering och kränkningar är och vad de ska göra om de upplever att de själva eller någon annan blir utsatt för detta. Elever görs också delaktiga via de avstämningar i form av enkäter som genomförs kontinuerligt över läsåret. På respektive programmöte tas frågan om trygghet i skolan upp utifrån likabehandlingsplanen.

Skolans ordningsregler lyfts och diskuteras återkommande under läsåret i klassen på mentorstid, på programöten för programmet samt skolkonferens en gång per termin.

Vårdnadshavarnas delaktighet.

Likabehandlingsplanen presenteras vid varje läsårsstart. Den reviderade planen finns tillgänglig för vårdnadshavarna på ARENA.

Personalens delaktighet

I juni, varje läsår, utvärderas de insatser som är gjorda och alla ska vara delaktiga i att upprätta en ny plan vid terminsstart, samt synliggöra och arbeta med den, så att den blir ett levande dokument för elever och berörd personal på skolan.

Ansvar

Personalens ansvar

- Följa och respektera skolans likabehandlingsplan.
- Reflektera över de normer och värderingar som hen förmedlar genom sin undervisning och i mötet med elever.
- Bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt.
- Arbeta förebyggande diskriminering, trakasserier och kränkningar.
- Dokumentera misstanke om någon elev utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling, vidta åtgärder samt följa upp och informera rektor om händelsen.
- När personal misstänker att någon bland personalen utsätter någon elev för

diskriminering eller annan kränkande behandling meddelas rektor detta.

- Att vara tillgängliga för eleverna på såväl lektioner som övrig skoltid för att förebygga och främja skolan och samhällets värdegrund gällande trygghet, studiero och likabehandling.

Rektors ansvar

- Se till att samtlig personal, elever och vårdnadshavare känner till att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på skolan.
- Att det bedrivs ett målmedvetet arbete för att motverka kränkningar och diskriminering.
- Se till att likabehandlingsplanen årligen utvärderas och revideras.
- Utredda ärende om elev känner sig kränkt av annan elev.
- Utredda ärende om personal känner sig kränkt av elev.

Programledarens ansvar

- Programledaren leder arbetet med denna plan på respektive program i samråd med rektor.
- Leda arbetet med att utvärdera och förnya arbetet av likabehandlingsplanen varje läsår.

Mentorns ansvar

- Mentor ansvarar för att i sin elevgrupp genomföra de aktiviteter som beslutats om, enligt denna plan.
- Introduktionssamtal mellan elev och mentor sker i samband med skolstart.

Elevhälsans ansvar

- Skolsköterskan ansvarar för att ta tillvara generaliserbar kunskap vad gäller hälsa och återkoppla på programnivå.
- På uppdrag av rektor är elevhälsan behjälplig i att utreda anmälda kränkningar.
- Kurator, skolsköterska och specialpedagog är behjälpliga i det främjande och förebyggande värdegrundsarbetet på skolan.

Elevernas ansvar

- Följa och respektera skolans likabehandlingsplan.
- Bemöta sina kamrater och de vuxna på skolan på ett respektfullt sätt.
- Alla elever bör, om möjligt, försöka förhindra kränkningar, genom att markera och/eller berätta för personal på skolan (mentor, lärare, elevhälsa eller rektor) om det inträffade.

Arbetet med åtgärder för att undersöka om det finns risker för kränkande behandling och diskriminering

● Elevenkät

Eleverna i åk 2 besvarar GR-enkäten eller enkäten från skolinspektionen som, bland annat, handlar om deras upplevelse av trygghet och trivsel på skolan.

● Uppföljning och trygghet och studiero på sektorn

Sektor 3 följer upp trygghet och studiero en gång per termin enligt skolinspektionens

rekommendation. Syftet är att kunna analysera och upptäcka otrygghet och förbättra studieron mer flexibelt under läsåret. Uppföljningen sker genom en sektorsgemensam enkät, diskussion på programmöten samt diskussion på mentorstiden. Personalen följer upp på arbetslagstid. En analys görs på klassnivå för att sedan lyftas tillsammans med elevhälsan. Förebyggande och främjande åtgärder sätts in utefter klass, grupp och individens behov.

- **Uppmärksamhet i vardagen**

Personalen ser det sociala samspelet mellan elever på skoltid och kan då upptäcka konflikter och grogrund till ett inte respektfullt beteende. Lärare och elever vistas under skoldagen nära varandra både under lektionstid men också i tiden mellan lektioner vilket gör att vuxennärvaron skapar trygghet men att möjligheterna till att upptäcka olika risker för kränkningar mm lättare upptäcks. Eleverna har s.k. hemvister där man programvis vistas och där lärarnas arbetsrum finns i anslutning till dessa. I huvudbyggnaden vistas majoriteten av eleverna någon gång under dagen. Där finns caféet med personal vilket gör att vuxennärvaron är god i denna lite mer öppna miljö.

Elevhälsan finns i anslutning till programmen och elever har därmed en trygghet i att alltid kunna prata / kontakta elevhälsan som finns tillgänglig under hela skoldagen.

- **Samtal med elever**

Personalen har kontinuerliga samtal med elever om hur de upplever sin arbetsmiljö och sociala miljö i skolan. Om det har hänt något som de upplever inte är bra hjälper personalen eleverna att reda i detta. Eleverna kan mellan lektionerna söka upp mentorer, lärare, elevhälsa eller annan personal för samtal eller hjälp. Rektor finns tillgänglig via chatt och fysiskt på sitt kontor och eleverna kan alltid söka upp rektor för samtal eller boka tid.

Samtal sker också i grupp på mentorstiden, i mindre grupper mellan lektioner och under lektioner, på utvecklingssamtalen och spontana samtal på individuell nivå under skoltid

- **Elevskyddsombud**

Varje höst utses elever på de olika programmen elevskyddsombud som genomgår en utbildning kring arbetsmiljö. Dessa elever är också en del i det främjande arbetet på skolan genom bland annat skyddsronderna då de lyfter frågor kring tryggheten i skolmiljön. Alla elever har möjlighet att vända sig till dessa elevskyddsombud.

- **EHT**

Hälsosamtal med skolsköterska erbjuds samtliga elever under första läsåret på Alströmergymnasiet. Möjligheten till spontanbesök liksom att boka ytterligare en tid finns också. Kurator erbjuder kontinuerliga samtal utifrån skolrelaterade frågor såsom trivsel, studiero och mående på både individ och gruppnivå. Om lärare upptäcker ogynnsamma förhållanden i gruppen/klassen kan också kurator/EHT gå in och föra samtal i gruppen samt genomföra övningar.

Arbetet med analys av orsaker till upptäckta risker och hinder

Arbetet med att analysera orsaker till upptäckta risker och hinder sker vid olika tillfällen under

läsåret.

- **Samtal mellan personal**

Berörd personal informeras löpande om händelser och incidenter. Tillfällen för detta är vid möten i vardagen och på EHT. Det finns även utrymme på arbetslags- och arbetsplatsträffar att samtala om elevernas situation på skolan.

- **Analys av elevenkät**

I samband med att elevenkäten gjorts sker en analys. Analysen ligger till grund för utvärdering av befintlig plan samt revideringen av densamma i augusti. Analysen kan också leda till någon form av främjande insats i arbetslagen ut till eleverna.

- **Analys på sektorn terminsvis**

Analys sker terminsvis på sektorn efter den undersökning som görs gällande trygghet och studiero.

- **Arbetsmiljöronden**

Efter genomförd arbetsmiljörond sker en analys och åtgärder planeras. I arbetsmiljöronden medverkar elever som är utbildade elevskyddsombud, skyddsombud, rektor, programledare och lokalansvarig.

- **Statistik över anmälda kränkningar och tillbud**

Rektor sammanställer statistik över anmälda kränkningar och tillbud på programmet under föregående läsår samt analyserar vilken typ av insatser som kan förebygga liknande händelser kommande läsår.

Arbetet med att främja, förebygga och förhindra kränkande behandling och diskriminering

- **Ordningsregler**

Ordningsregler utarbetas och granskas av elever och personal vid läsårsstart. Ordningsreglerna finns tillgängliga på ARENA och på skolans hemsida. På skolkonferensen är ordningsreglerna en återkommande punkt.

- **Samtal**

Återkommande samtal om värdegrundsfrågor sker på mentorstid. Personalen samtalar med sina elever om vad som är och kan upplevas kränkande och sårande och om elevernas rättigheter och skyldigheter. Samtal och diskussioner sker även på programmöten.

- **Utvecklingssamtal**

Vid utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare, en gång per termin, förs en dialog kring trivsel och trygghet och hur eleven upplever skolan.

- **Tillsyn på skoltid**

Det finns alltid personal i elevernas närhet i lokalerna då eleverna inte har lektion. Alla arbetar aktivt för att reagera vid eventuella negativa kommentarer, suckar, blickar mm.

- **EHT (Elevhälsoteam)**

Varje vecka träffar rektor EHT för att ta upp elevärenden samt föra dialog kring klimatet på skolan och programmen. EHT deltar även vid möten kring enskilda elever och arbetar med förebyggande samt främjande insatser. EHT besöker respektive arbetslag minst en gång per termin för att lyssna in nuläget på såväl individ- som grupp nivå samt träffar mentorer för respektive klass på av rektor utsatt tid.Handledning till personal ges vid behov. I dialog med lärare beslutas vilket stöd och form av aktiviteter som EHT kan bidra med i klasserna under läsåret. Arbete i olika elevgrupper (ungdomsgrupper) med kurator eller skolsköterska, pågår efter behov. Kurator har kontinuerliga samtal utifrån trivsel, studiero och mående under elevens tid i skolan.

- **Temadagar/- lektioner**

Arbetet med att förebygga och förhindra sker regelbundet och här spelar gemensamma aktiviteter för alla elever en viktig roll. Ett exempel är programmets dag som genomförs på hösten, ett annat exempel är gemensamhetskapande aktiviteter i början av läsåret "den goda starten". Det sker också regelbundna samtal kring trygghet, trivsel, kamratskap och könsroller i elevgrupperna i form av mentorstid, programmöten, mentorssamtal och samlingar.

- **Förebyggande och främjande insatser från EHT**

Utefter skolsköterskas hälsosamtal och sammanställning av denna samt samtal med mentorer och elever i främst årskurs 1 genomförs gruppskapande främjande aktiviteter av kurator och skolsköterska.

EHT arbetar även förebyggande och främjande via analys av klasserna och klimatet i dem. Detta görs regelbundet tillsammans med mentorer och arbetslag.

Utredning, dokumentation och åtgärder vid trakasserier och kränkande behandling mellan elever

De rutiner som skapas behöver vara funktionella så att rektors ledning av arbetet på den enskilda skolan och skolhuvudmannens uppföljning av situationen har möjlighet att fungera i praktiken. Det är viktigt att det åtgärdande arbetet utformas utifrån den enskilda skolans förutsättningar. På sektor 3 arbetar man enligt de riktlinjer som angetts och som är antagna från nämnden. Man är också noga med att föra fortsatta samtal med de elever som upplever att det finns begynnande anledningar till oro i kamratskap eller i relationer med andra elever och personal. Här arbetar man utefter kommunens värdeord "öppenhet". Det är viktigt att eleverna känner att de kan anförtro sig åt skolans personal utan att känna att de blir tvungna att återberätta igen eller få sin berättelse synad. På detta sätt motas mycket av den grogrund som gör att större konflikter blossar upp.

Vid allvarigare händelser och när händelsen bedöms som en kränkning följs den arbetsgång som beskrivs i checklistan nedanstående arbetsgång:

1. Den som får kännedom om kränkningen kontaktar rektor eller ansvarig mentor för den utsatte eleven.
2. Den utsatte eleven och eventuell vårdnadshavare kallas till inledande samtal med rektor och/ eller kurator. Samtalet dokumenteras.

3. Elev/elever som påstås ha utsatt samt eventuella vårdnadshavare kallas till inledande samtal med rektor och/ eller kurator.
4. Rektor beslutar om ”utredning av kränkning” ska ske eller ej. Startas utredning anmäler rektor ärendet till huvudman enligt nedanstående rutin.
5. Vid Alströmergymnasiet upprättar rektorns administration ett diarienummer som sedan skrivs in i utredningsdokumentationen i elevhälsosystemet ProReNata. Ärendet i ärendehanteringssystemet döps till ”Anmälan om kränkande behandling och/eller trakasserier” och sekretessmarkeras enligt 23 kap 2 § OSL. Rektor ansvarar för att utredningen genomförs skyndsamt.

Dokumentationen bör innehålla uppgifter om vad som föregått anmälningen, redogörelse av förlopp, inblandade samt vidtagna åtgärder. Rektorn ansvarar att samtliga uppgifter som kan ha betydelse för ärendet dokumenteras. Utredningen ska utmynna i ett ställningstagande om händelsen utgör trakasserier/kränkande behandling enligt lagens mening eller ej. Rektor ska vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Det ska alltid övervägas om en anmälan till en annan myndighet bör göras, till exempel polis, socialtjänst eller Arbetsmiljöverket.

6. För att vara säker på att trakasserier och kränkande behandling inte upprepas ska beslutade åtgärder följas upp och utvärderas. Under de följande veckorna görs uppföljande samtal med de inblandade.

Utredning, dokumentation och åtgärder av trakasserier och kränkande behandling av personal mot elev

När skolpersonal får information om att en elev känt sig utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av någon personal genomför rektor skyndsamt ett inledande samtal med elev, där fokus ligger på att få en bild av händelsen och avgöra om en utredning ska inledas. Skolchef ska skyndsamt informeras om inkommen anmälan. Vid det inledande samtalet kan annan personal, såsom kurator eller skolchef medverka om rektor finner det lämpligt. Rektor tar också kontakt med eventuella vårdnadshavare till den som anser sig blivit utsatt. Utredande samtal med personal som misstänks ha trakasserat eller kränkt elev genomförs av skolchef. Utredningen har samma grundläggande struktur som utredning mellan elever. Utredningskravet gäller även om det inte inledningsvis finns bevis för att kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering har skett eller om elev och/eller vårdnadshavare inte vill att händelsen ska utredas.

Skolchef ska genomföra en utredning av misstänkt diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling och dokumentera under utredningens gång enligt en i förvaltningen gemensam mall. Då dessa ärenden omfattas av sekretess ska ärendet registreras i kommunens gemensamma ärendehanteringssystem. Vid Alströmergymnasiet upprättar skolans administration ett diarienummer som sedan skrivs in i utredningsdokumentationen i elevhälsosystemet ProReNata. Ärendet i ärendehanteringssystemet döps till ”Anmälan om kränkande behandling och/eller trakasserier” och sekretessmarkeras enligt 23 kap 2 § OSL. Skolchef ansvarar för att utredningen genomförs skyndsamt.

Utvärdering av föregående års arbete på sektorn

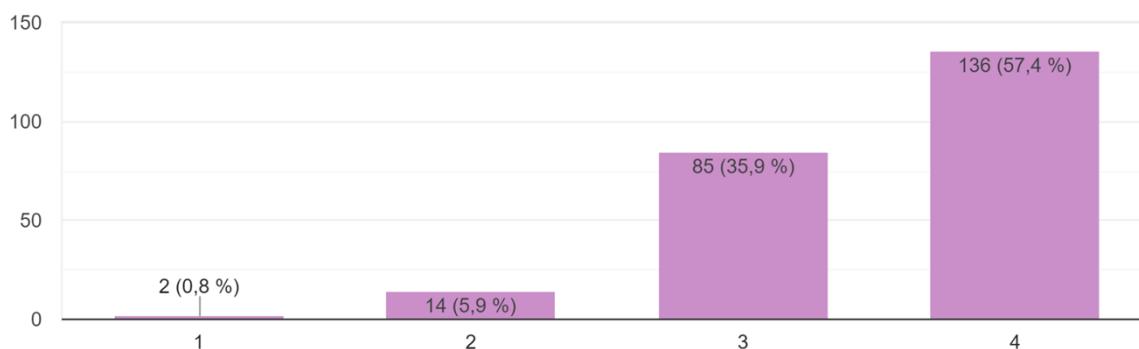
Sektorn och skolan har arbetat vidare med ordningsreglerna och i vissa har man brutit ned dem lokalt för att de ska fungera mot arbetslivet som eleverna möter på praktik eller mot det samhälle som de snart ska gå ut i. Ordningsreglerna har lyfts inledningsvis på terminen i klasserna och sedan på skolkonferensen. Dessa har också förtydligats via de sk konsekvenstrapporna som beskriver olika åtgärder vid överträdelse av ordningsreglerna.

Under läsåret har gruppskapande aktiviteter genomförts såsom den goda starten och gruppstärkande samt främjande inslag på mentorstiden såsom beskrivits ovan samt gruppskapande aktiviteter i form av studieresor och studiebesök. Elevhälsan har tillsammans med arbetslagen följt upp elevernas hälsa och mående regelbundet för att möta eleverna så fort som möjligt i det som händer under skoldagen för att fånga upp och motverka eventuella handlingar som kan ses som kränkande men också för att främja och förebygga.

Under föregående läsår var ett utav rektors mål att följa upp verksamheten gällande målen på ett tydligare systematiskt sätt då detta var en utav punkterna som skolinspektionen såg som en förbättringspunkt. Därav genomfördes en sektorsgemensam enkät kring trygghet och studiero i mitten av höstterminen. Eleverna fick ta del av resultatet och diskutera samt på andra sätt arbeta

Jag känner mig trygg i skolan

237 svar



med materialet. Även elevhälsan använde sig av resultatet av enkäten i sitt kartläggande och förebyggande arbete. I de klasser som man såg att det fanns oro enligt lärarna användes materialet även till att intervjua eleverna och ge en bild av hur de ville att studieron skulle förbättras. Enkäten ökade upplevelsen av att det främjande och förebyggande arbetet på sektorn just gällande trygghet och gav ett mycket gott resultat och samma enkät kommer att göras detta läsår.

Enkäten visar att eleverna känner sig mycket trygga i skolan, i sin hemvist och med eleverna i sin klass. Den plats som angavs som något otrygg var matsalen där alla program möts och där

ett antal bråk uppkom under förra läsåret. Där var också trångt och många upplevde därför att miljön där behövde förbättras. Som åtgärd tillsattes resurser i form av lärare i matsalen som upprätthöll ordning och hjälpte till om missämja uppstod vilket förbättrade miljön i matsalen. Eleverna var mindre trygga med eleverna på hela skolan än på programmet vilket visar på vinsterna med att arbeta med hemvister på en så stor arbetsplats som Alströmergymnasiet är samtidigt som det visar på vikten att arbeta med trygghet och värdegrund gemensamt på skolan. Värdegrund och hållbarhet är en utav de skolövergripande fokusområdena läsåret 23/24 och kommer att fortsätta att vara det även under läsåret 24/25.

Eleverna känner sig också trygga med de vuxna som de möter i skolan och 91,6 % upplever att de får studiero på lektionen. Flertalet elever upplevde inte att de fick bättre studiero med hjälp av fast placering i klassrummet men förstod varför de hade fast placering, dvs att det var för att alla skulle känna sig inkluderade och att det fanns andra i klassrummet som gagnades av detta vilket även uttrycktes av enskilda elever som tryggande.

Upplevelsen hos eleverna var att skolans ordningsregler efterföljdes och att lärarna såg till att upprätthålla dem. Samma bild kring trygghet och studiero kommuniceras av eleverna på respektive programmöte när rektor tog upp frågan kring trygghet och studiero. Här lyftes som i enkäten även frågan kring kränkningar på det sätt att man funderade på vad eleverna egentligen svarade på när de fick frågan kring om de tyckte att skolan arbetade mot kränkningar. Eleverna diskuterade på programmötet och på mentorstiden vad en kränkning innebar och vad de de tyckte var viktigt att man lyfte i detta. I enkäten som gjordes på hela sektorn säger 76,4 % att skolan arbetar aktivt mot kränkningar. Därefter fick eleverna i fritext ge exempel i fall de svarat att de inte tyckte att skolan arbetade aktivt mot kränkningar. Svaren visade till stor del att eleverna inte sett eller hört om några kränkningar, dvs inte upplevt att detta förekom medan en del angav att de tyckte att skolan kunde handla eller ta tag i kränkningar i större uträkning.

Sektorns egna undersökning kompletterade vårens enkät av åk 2 som gjordes och återkommande görs på alla enheter på Alströmergymnasiet. I år användes skolinspektionens enkät. Dess resultat är dock mycket trubbigare då man endast ser indikatorer på sektornivå och endast på en årskurs. Vartannat år görs GR-enkäten under vårterminen vars resultat är tydligare då den ger indikatorer för de olika programmen, dock endast på år 2. Rektor ämnar därför under läsåret 24/25 även låta eleverna på sektorn göra enkäten kring trygghet och studiero som de gjorde HT 23 för att ge ett mer enhetligt material att arbeta vidare med.

Enligt skolinspektionens enkät som gjordes under vårterminen 2024, där 95 av sektorns 290 elever svarat, så är tryggheten lika god som året innan även om färre elever upplever sig trygga än medelvärdet på skolans enheter i helhet. Att eleverna upplevde viss otrygghet kan sammankopplas med det som angavs på frågan kring om eleverna upplevde att de vuxna hade koll på rasterna där siffran var lägre än åren innan. Detta kommer sektorn att arbeta vidare på under kommande läsår genom att vara mer synliga då eleverna inte har lektion. Numera är hela samhällsprogrammet samlat i huvudbyggnaden vilket gör att flera vuxna har översikt och kan

finnas tillhands. BF får under höstterminen egna lokaler och arbetslaget har stärkts upp med ytterligare en person för att stärka bland annat trygghet och studiero. På VO som under höstterminen får egna lokaler finns även en vuxen person tillhands på vissa eftermiddagar för att det alltid ska finnas en vuxen i närheten. Både BF och VOs elever kommer att ha sina skåp i sin hemvist vilket gör att de även får en miljö där de lär känna varandra på programmet bättre.

Flickorna kände sig i större uträkning otrygga än pojkarna vilket i sig är något anmärkningsvärt då flickorna är i majoritet på sektorn. Denna fråga bör belysas på sektorn och arbetslagen med mentorerna bör ta reda på varför flickorna känner sig mindre trygga. Här är det goda samtalet mellan mentor och elev en viktig del i arbetet. Rektor kommer även be mentorerna att ställa frågor kring trygghet på utvecklingssamtalen.

Förebyggande och främjande arbete under läsåret 24/25

- Fortsätta det framgångsrika arbetet kring trygghet och studiero såsom beskrivits här i planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Rektor har trygghet och studiero som fokusfråga vid regelbundna lektionsbesök på sektorn.
- Rektor diskuterar ingående under medarbetaröverenskommelsesamtalen kring trygghet och studiero med varje lärare där man sedan kommer fram till individuella mål för olika lärares insatser samtidigt som vikten av att göra lika på sektorn lyfts.
- Rektor har infört avstämningspunkter tre gånger per läsår gällande trygghet och studiero med varierande metoder såsom enkäter till eleverna, intervjuer med eleverna under mentorstid och programmöten samt stämmer av med lärarna arbetslagsvis samt individuellt.
- Rektor arbetar tillsammans med sektorns personal vidare kring att främja trygghet på icke lektionstid genom högre vuxennärvaro.
- Elevhälsan stödjer upp i det främjande och förebyggande löpande arbetet under året genom de analyser som görs regelbundet.
- Elevhälsans mål på sektor 3 under läsåret 24/25 är främst att vara mer synliga i elevens dagliga sociala miljö och arbetsmiljö för att förebygga och främja.
- Fortsatt arbete med det skolövergripande målet kring värdegrund och hållbarhet lett av en grupp förstelärare.

Enligt förra läsårets enkät från GR kan man se att eleverna på sektor 3 fortsatt känner sig trygga men att de känner sig lite mindre trygga än innan. Detta kan bland annat bero på att det är fler elever på skolan som helhet och därmed också fler elever som möts i gemensamma ytor. Under ht 23 har rektor valt att undersöka via enkät vilka utrymmen som eleverna känner sig otrygga i. Här kan man se att matsalen är den plats där flest elever känner sig otrygga vilket visar att analysen som gjordes under föregående läsår till viss del stämmer. Genom ökad vuxennärvaro i matsalen möter nu skolan denna otrygghetsfaktor.

Ett fåtal kränkingsärenden har uppkommit under läsåret 23/24 på sektor 3. Alla har följts upp av rektor samt inblandade parter.

Jennie Larsson Häggström, rektor vid sektor 3.